

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Sebastiani Castellionis Sacrorvm Dialogorum Libri
Qvatvor, Qvos Postremo Ipse Recognovit: Argvmenta
Singvlis Dialogis Praeposvit, Et Sententias Svbiecit ...**

Châteillon, Sébastien

Francofurti, 1761

VD18 12886300

Festvs.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18303

310 DIALOG. SACRORVM

libarem: cum me expiatum offenderunt in fano, nulla cum turba, aut tumultu. Ii sunt quidam ex Asia Judæi, quos oportebat apud te præsto esse, & accusare, si quid in me haberent. Aut etiam hi, si quod deprehenderunt in me crimen, dicant sane, dum adsto in concilio. Nisi forte criminosa est una hæc vox, quam inter eos sic clamavi: Ego hodie a vobis reus agor defensæ mortuorum resurrectionis. *F.* Jam finem facite. Cum Lysias Tribunus venerit, cognoscam de vestra causa. Interea tu Centurio Paulum custodi, ita ut remissus habeatur: neve aliquis necessariorum ejus auditu aut famulatu prohibeatur.

SENTENTIA.

Veritatis professionem seditionem interpretatur calumnia. Calumniatores modo ementiendo, modo torquendo, nihil candide dicunt. Calumniatoribus calumnia impune est; insontibus innocentia non idem. O judices, ubinam dormit lex Talionis.

FESTVS. Actor. 25. & 26.

ARGVMENTVM.

Paulus ad Agrippam Regem causam dicit, in qua de sua legatione, mortuorumque resurrectione differit. Festus Præses eum insanum appellat: Agrippa insontem judicat.

Festus

*Festus Præses, Agrippa Rex,
Paulus.*

Videtur hunc hominem, Agrippa Rex, & omnes viri, qui hic adestis, de quo omnis me Judæorum multitudo, tum Hierosolymis, tum hic interpellavit, clamans, indignum esse eum vivere amplius. Ego vero cum comperirem nihil eum capitale admisisse, & ipse ad Augustum provocasset, statui mittere: & tamen quid certum de eo scribam ad Dominum, non habeo. Ea de causa produxi eum ad vos, & maxime ad te, Rex Agrippa, ut re disquisita habeam quod scribam. Absurdum enim mihi videtur, mittere vinctum, neque crimina, quæ ei imponantur, significare.

Ag. Liberum est tibi pro te ipso dicere. *Paul.* Quod omnia, de quibus a Judæis postulor, defensus, hodie sum apud te, Rex Agrippa, hominem Judaicarum consuetudinum atque controversiarum vel in primis peritum, equidem beatum me existimo. Quamobrem oro te, ut me æquo animo audias. Ac meam quidem actam ab ineunte ætate vitam (principio enim versatus sum Hierosolymis inter meos populares,) norunt omnes Judæi, jamdiu scientes (modo velint fateri) me vixisse Pharisæum, quæ exactissima nostræ religionis secta est. Et nunc hic sto reus speratæ præstationis eorum, quæ majoribus nostris a Deo promissa sunt: quo quidem se perventuras duodecim tribus nostræ, Deum noctes diesque assidue colendo, sperant. De hac spe, Rex Agrippa, a Judæis accusor. Itane vero incredibile

U 4

apud

apud vos judicatur a Deo mortuos excitari? Equidem statueram, multa mihi contra Jesu Nazareni nomen esse faciēda. Itaque feci Hierosolymis: multosque sanctos per potestatem, quæ mihi a pontificibus permessa erat, in carceres conclusi, & capite mea sententia damnavi. Quin eos per omnia collegia tormentis sæpe cogebam nefaria dicere: Jamque immodice in eos furens, persequebar etiam ad exteras urbes. Cumque aliquando proficiscerer Damascum, cum potestate mihi a Pontificibus permessa, die medio, Rex, in itinere vidi de cælo solis splendore majus lumen, quod me meosque comites circumfulsit. Cumque omnes ad terram coruissemus, vocem audivi affantis me, & Hebræo sermone dicentis: Saule! Saule! quid me infestaris? Durum tibi fuerit contra stimulos calcitrare. Tum ego: Quis es, inquam, Domine? Ego sum, inquit ille, Jesus, quem tu infestas. Verum surge! & confiste in pedes. Nam ego tibi apparui, ut te ministrum & testem constituam eorum, quæ & vidisti, & quæ tibi demonstrabo, vindicando te a populo & gentibus, ad quas nunc te mitto, ad eorum oculos aperiendos, ut e tenebris in lucem, & a) ex Satanæ potestate ad Deum se convertant, & ita peccatorum veniam consequantur, & ad eandem cum eis sortem perveniant, qui, quia in fidem meam venerunt, sancti facti sunt. Nec ego, Rex Agrippa, cœlesti visioni non fui dicto audi-

a) Ex peccatis: qui enim peccatum committit, servus est peccati, & porro Satanæ auctoris peccati.

audiens: quin primum eis, qui Damasci erant, & Hierosolymis, perque omnem Judææ regionem, nec non ipsis gentilibus correctionem vitæ denunciarem, & exhortarer, ut ad Deum sese converterent, & vitæ correctionem factis ostenderent. Hac me causa Judæi in fano comprehensum, conabantur interficere. Sed divino præsidio ad hunc usque diem steti, parvos juxta ac magnos commonefaciens, neque quicquam dicens extra ea, quæ tum cæteri Vates, tum Moses futura ante denunciaverunt: Christum videlicet esse mortem passurum, primumque ex mortuis in vitam revocatum, lucem populo & gentibus nunciaturum. *Fest.* b) Insanis Paule. Nimix te literæ ad insaniam redigunt. *Pau.* c) Non insanio, optime Feste: sed veracis & sobrii hominis verba profero. Scit Rex, ad quem confidenter loquor, ut quem nihil horum latere putem, neque enim in tenebris gestum est. Credisne Rex Agrippa Vatibus? Credis, scio. *Ag.* Propemodum mihi persuades, ut Christianus fiam. *P.* Deus faciat, ut non propemodum, sed plane, non solum tu, sed etiam omnes, qui me audiunt, hodie fiant tales, qualis ego sum, exceptis his vinculis. *F.* Surgamus, discedamus hinc. Hic homo mihi videtur nihil morte dignum aut carere, commisisse. *A.* Poterat absolvi, nisi provocavisset ad Cæsarem.

U 5

SEN-

b) Immodesta reprehensio.

c) Modesta & digna Christiano homine defensio.

314 DIALOG. SACRORVM
SENTENTIA.

Vera sapientia, stultorum iudicio insania est. Licet interdum ex calumniatorum mente magis, quam verbis, crimina diluere. Neque enim nominatim accusabatur Paulus de resurrectione mortuorum: sed cum esset in ipsius doctrina (quæ ei crimini dabatur) etiam resurrectio, servivit non injuste causæ suæ.

JUDEX. Matth. 27.

ARGUMENTVM.

Christus in ultimo adventu suo de bonis malisque sententiam pronunciat.

Jesus Judex; Dextri, Sinistri.

Venite beati Patris mei: possidete paratum vobis regnum ab orbe condito. Nam cum esurirem, dedistis mihi comedere: cum sitirem, bibere: hospitem me accepistis: nudum vestivistis: agrum visitavistis: in custodiam datum invivistis. *D.* Domine, quando te vidimus esurientem, ut aluerimus? aut sitientem, ut potum dederimus? quando autem hospitem, ut acceperimus? aut nudum, ut vestiverimus? quando agrum, ut invivimus? *J.* Credite mihi, quatenus minimo horum fratrum meorum fecistis, mihi fecistis. Vos autem abite a me, execrabiles,